

Protokoll 1/2025

Tid Torsdagen den 13 februari 2025 kl. 16.45-17.10

Plats Stora kollegiesalen, Stadshuset

Justering Måndagen den 24 februari,
§§ 1-7, 9, 11, 12, 14, 15, 17, 18, 20-26

Omedelbart justerade paragrafer

Justering Torsdagen den 13 februari 2025, §§ 8, 10, 13, 16, 19

Lars Strömgren

Dennis Wedin

Närvarande

Beslutande ledamöter

Lars Strömgren (MP), ordföranden
Dennis Wedin (M), vice ordföranden

Berit Nyberg (S)
Jimmy Lindgren (S)
Irene Dolk Castellanos (S)
Maria Mustonen (V)
Jonas Nilsson (M)
Anders Lindman (SD)
Sara Svanström (L)
Svante Linusson (C)
Hamid Ershad Sarabi (C)

Tjänstgörande ersättare

Karin Jordås (S) för Johan Heinonen (S)
Joel Höglund (V) för Katja Jassey (V)

Ersättare:

Björn Erdal (S)
Abdiaziz Serar (S)
Lisa Diaz Cardenas (S)
Agneta Sundberg (V)
Anna Cederschiöld (M)
Torbjörn Erbe (M)

Ann-Sofie Söderberg (M)
Robert Westerlund (SD)
Louise Grabo (C)
Destiny Zandi Lindgren (KD)

Tjänstemän

Förvaltningschefen Gunilla Glantz, Marie Aktö, Sara Bergendorff, Niklas Domeij, Elisabet Elfström, Ulrika Falk, Peter Granström, Anna Green, Philip Hall, Lena Lien, nämndsekreteraren Alva Sahlström, personalföreträdarna Luis Lopez och Tomas Nitzelius §§1-10 samt borgarrådssekreteraren Emil Frodlund.

§ 26 Kollektivtrafikplan för stadens gator

Dnr T2022-01669

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden godkänner för egen del förslag till Kollektivtrafikplan för stadens gator och överlämnar till kommunfullmäktige att godkänna nämndens beslut.

Reservation

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Sara Svanström (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 15 december 2024.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Lars Strömgren (MP), Berit Nyberg m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Anders Lindman (SD) och Svante Linusson m.fl. (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna förslag till kollektivtrafikplan, samt att därutöver anföra följande:

Stockholm ska vara en stad där det är enkelt att resa kollektivt. Det ska också bli enklare att kombinera resor i kollektivtrafiken med exempelvis cykel eller bil för den som reser långt ifrån. Därför behövs fler infartsparkeringar och ett hyrcykelsystem som sammanförs med resor i kollektivtrafiken.

Stockholms stads ambitiösa planer för kollektivtrafiken behöver dock sättas i relation till de massiva neddragningarna som gjorts regionalt. Att var sjätte buss dragits in ökar trängseln något oerhört och gör kollektivtrafiken till en allt mindre möjlighet för allt fler. Stadens investeringar behöver i högre utsträckning gå hand i hand med regionen. Det är nämligen orimligt att staden ska investera för att möjliggöra ökad användning av

kollektivtrafiken, när det rödgröna styret i regionen gör det motsatta.

- 3) Sara Svanström (L) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna kontorets förslag till beslut, samt att därutöver anföra följande:

Liberalerna ser positivt på att det nu finns sju mål för stadens och regionens trafikplanering, men framhåller att det finns en del oadresserade utmaningar i förslaget och att indikatorerna behöver konkretiseras för att kunna följas upp. Trots att stadens och regionens mål är att fler ska välja kollektivtrafiken, har Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Centerpartiet i regionen dragit ner på kollektivtrafikutbudet. Detta går stick i stäv med de ambitioner som borde styra utvecklingen.

Planen tar upp vikten av att kollektivtrafiken integreras redan i planeringsstadiet för nya stadsdelar. Det är bra, men erfarenheten visar att ofta att det tar tid innan kollektivtrafiken är på plats vilket skapar resandemönster som kan vara svåra att bryta. För att möjliggöra framtida kollektivtrafik är det avgörande att vi reserverar tillräckligt med utrymme för kollektivtrafikens utveckling, exempelvis för framtida spårvagnstrafik. En viktig sådan spårutbyggnad är Spårväg Citys förlängning till Ropsten. Denna förlängning har utretts men ingen finansieringslösning har kunnat komma till stånd. Det är djupt olyckligt. Det behövs därtill en mer effektiv samverkan mellan stad och region för att undvika de problem som vi sett i tidigare och pågående infrastrukturprojekt. Erfarenheter från bland annat Slussen och

Tvärbanans utbyggnad visar att bristande samordning ofta leder till förseningar och onödiga kostnadsökningar. Dessutom finns det i närtid exempel där ombyggnationer och förändringar i stadsmiljön har omöjliggjort för regionens bussar att ta sig fram. Här behöver staden bli bättre på att säkerställa kollektivtrafikens framkomlighet.

Tryggheten för resenärer är en prioriterad fråga för Liberalerna, dessvärre ser vi att den största otryggheten finns i miljöerna kring hållplatser och stationer. Enligt Brottsförebyggande rådets trygghetsundersökning från 2024 anger en hög andel, särskilt kvinnor, att de valt en annan väg eller ett annat färdssätt på grund av oro för att utsättas för

brott. Här har Stockholm stad ett stort ansvar för att säkerställa trygga miljöer till och från kollektivtrafiken.

Liberalerna anser även att tvärförbindelserna i stadens södra och västra delar behöver förbättras och förenklas. Idag saknas effektiva förbindelser mellan olika stadsdelar, vilket gör det svårare för många att resa utan bil. Här krävs mer intensifierat arbete för att förbättra förbindelserna.

Vidare är det viktigt att säkerställa att knutpunkter som Bromma och Gullmarsplan fungerar optimalt. Dessa områden har, som kollektivtrafikplanen belyser, en central roll för resenärer men saknar fortfarande de lösningar som behövs för att hantera trafikflödet effektivt i framtiden. Dessutom måste trafikstockningar, som de vid Norra Sköndal, förebyggas genom bättre samverkan mellan staden och Trafikverket.

Liberalerna ser stora möjligheter i att utveckla båttrafiken som en del av den allmänna transportinfrastrukturen. Ett av de största hindren är bristen på lämpliga bryggor och anöringsplatser, vilket faller under kommunernas ansvar. Här behövs tydliga initiativ för att skapa en mer fungerande helhetslösning och därför är det olyckligt att kollektivtrafikplanen inte adresserar frågan på ett sätt som den förtjänar.

Liberalerna kommer fortsätta arbeta för att skapa en mer genomtänkt, trygg och effektiv kollektivtrafik som stärker stadens och regionens tillväxt och allas tillgänglighet.

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Lars Strömgren (MP), Berit Nyberg m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Anders Lindman (SD) och Svante Linusson m.fl. (C).

Särskilt uttalande

Anders Lindman (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Sverigedemokraterna står bakom kollektivtrafikplanens ambitioner om att förbättra framkomligheten och korta ned restiderna för busstrafiken. Tyvärr har den förda politiken på trafikområdet genom borttagandet av körfält, minskad körfältsbredd, enkelriktade gator, avstängda gator, cykelbanor, färre p-platser etc. skapat en trafiksituation i

staden som kraftigt försämrat framkomligheten. För att kunna åstadkomma kortare restider för busstrafiken behöver således framkomligheten i staden generellt förbättras avseende motortrafiken.

Sverigedemokraterna står för en politik som ger invånarna möjligheten att välja det färdmedel som passar dem själva bäst, i kontrast till den nuvarande politiken som försöker tvinga bort invånarnas möjlighet att äga och bruka en bil. En generellt förbättrad framkomlighet för motortrafiken innebär att busstrafiken kommer fungera bättre och fler invånare kommer därmed välja bussen framför bilen.

Enligt Sverigedemokraterna är det önskvärt att kortare resor inom staden inte sker med bil, men en kontinuerlig försämring av framkomlighet för motortrafiken är inte rätt väg att gå för att åstadkomma detta.

Svante Linusson m.fl. (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Vi i Centerpartiet välkomnar framtagandet av den nya kollektivtrafikplanen för stadens gator. Transporterna är en av klimatpolitikens stora utmaningar. Ska omställningen vara möjlig måste också fler välja att resa kollektivt och då måste det bli lättare att välja bort ett eget bilägande till förmån för kollektiva resor. Överlag måste Stockholms gator anpassas så att det blir lättare att gå, cykla och åka kollektivt.

Vi delar också de mål för kollektivtrafik som trafikkontoret beskriver i planen, särskilt kopplat till kollektivtrafikens bidrag till attraktiva stadsmiljöer, att bebyggelseutvecklingen ska stärka kollektivtrafikresandet och restiderna ska bli kortare och mer pålitliga.

Centerpartiet vill att Stockholms stad blir bättre på att koppla ihop olika stadsdelar genom gångstråk, cykelvägar och kollektivtrafik. Vi vill prioritera att bygga ut kollektivtrafiken för att bygga ihop stadens olika områden och för att möjliggöra en grönare stad. Centerpartiet har också varit med och arbetat med att öka framkomligheten i Stockholm, inte minst genom att prioritera upp kollektivtrafiken på våra gaturum genom fler bussfiler. Vi ser därför positivt på att planen ger uttryck för att man ska eftersträva eget utrymme för busstrafiken i de primära stråken.

Avslutningsvis, tycker vi dock det är olyckligt att kollektivtrafiken på vattnet inte berörs av planen. Stadens vattenytor innebär otroliga möjligheter för kollektivtrafiken

och kan bidra till en trevligare stad. Centerpartiet har varit pådrivande för ökad pendelbåtstrafik för att vi ser att stadens vattenvägar kan och bör nyttjas bättre. Här kan också ny klimatsmart teknik ge upphov till innovativa och hållbara lösningar för att elektrifiera transporterna. Här bör staden, i nära dialog med regionen, arbeta för att stärka dessa möjligheter.

Ersätтарыttrande

Destiny Zandi Lindgren (KD) lämnar ersätтарыttrande enligt följande:

Sedan valet 2022 har stockholmarnas möjligheter till pendling försämrats kraftigt till följd av borttagna busslinjer, färre avgångar och omfattande störningar i linjetrafiken både på väg och på spår. Busstrafiken i staden måste snabbt återställas och bli bättre; vi ser därför ett stort värde i att staden har en kollektivtrafikplan, men ifrågasätter dess föreslagna innehåll.

Den föreslagna planen slår på stora trumman och pekar ut ambitiösa busstråk som innebär att allt fler körfält i staden omvandlas till busskörfält, samt omfattande ombyggnationer av den redan hårt trafikerade gatumiljön. Men bussarna har trafikerat fler gator, gått oftare och varit mer pålitliga än idag – även utan de dyra och bilfientliga åtgärder som utan konsekvensanalys föreslås i planen.

Vi Kristdemokrater instämmer i att busshållplatserna måste vara trevliga, trygga och tillgänglighetsanpassade, samt att framkomligheten för kollektivtrafiken – men även övrig trafik – behöver förbättras genom vissa åtgärder i stadsmiljön. Vi efterfrågar däremot ett mycket större fokus på ökad kapacitet i trafiksystemet utan att sätta kollektivtrafiken mot övriga trafikslag på det sätt som styret gör. Vi delar inte vänsterstyrets planer på att fortsatt skuldsätta stockholmarna med flera miljarder per år i s.k. kollektivtrafiksåtgärder samtidigt som deras kollegor i regionhuset drar ner på kollektivtrafiken. Stockholms kollektivtrafik är primärt en fråga för regionen, inte kommunen.

Vid protokollet

Alva Sahlström